

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 5

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

GURUH VA JAMOA PSIXOLOGIYASI: NAZARIY TAHLIL VA SHAXS RIVOJLANISHIDAGI AHAMIYATI

Daminova Umida Baxtiyor qizi

Termez iqtisodiyot va servis universiteti 2-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: **Qurbonova Nazira Nizomiddinovna**

Termez iqtisodiyot va servis universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqolada guruh va jamoa psixologiyasining mohiyati, ularning shakllanish mexanizmlari hamda shaxs kamolotiga ta'siri nazariy jihatdan yoritilgan. Guruh va jamoaning ijtimoiy-psixologik tuzilmasi, shaxslararo munosabatlar, ijtimoiy rollar va yetakchilik masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, jamoaning shaxsning ijtimoiylashuvi, mas'uliyat hissi va faoliyat samaradorligini oshirishdagi o'rni asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: guruh, jamoa, shaxs, ijtimoiy psixologiya, shaxslararo munosabat, yetakchilik.

Kirish. Zamonaviy jamiyatda inson faoliyati turli guruh va jamoalar doirasida amalga oshiriladi. Ta'lim muassasalari, mehnat jamoalari va ijtimoiy institutlar shaxs rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli guruh va jamoa psixologiyasini o'rganish ijtimoiy psixologiyaning dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu maqolaning maqsadi guruh va jamoa psixologiyasining nazariy asoslarini tahlil qilish va ularning shaxs kamolotidagi ahamiyatini yoritishdan iborat. Guruh tushunchasi va uning psixologik xususiyatlari

Psixologiyada guruh deganda umumiy faoliyat yoki manfaat asosida birlashgan, o'zaro muloqotda bo'ladigan shaxslar majmuasi tushuniladi. Guruh a'zolari o'rtasida axborot almashinuvi, o'zaro ta'sir va psixologik munosabatlar mavjud bo'ladi. Guruh ichida ma'lum me'yorlar, qoidalar va ijtimoiy rollar shakllanadi.

Guruhlar rasmiy va norasmiy, kichik va katta guruhlariga bo'linadi. Kichik guruhlar shaxs psixikasiga kuchliroq ta'sir ko'rsatib, uning xulq-atvori va ijtimoiy moslashuvini belgilaydi.

Jamoa va uning asosiy belgilari. Jamoa — bu ijtimoiy ahamiyatga ega maqsadlar asosida birlashgan, yuqori darajada tashkil topgan va barqaror shaxslararo munosabatlarga ega guruhdir. Jamoa guruhning rivojlangan shakli bo'lib, unda o'zaro mas'uliyat va hamkorlik muhim o'rin tutadi.

Jamoaga xos asosiy belgilar quyidagilardan iborat:

- umumiy ijtimoiy ahamiyatga ega maqsad;
- a'zolar o'rtasida o'zaro ishonch;
- aoliyatning jamoaviy xarakterga ega bo'lishi;
- joby psixologik muhitning mavjudligi.

Shaxslararo munosabatlar va yetakchilik. Guruh va jamoada shaxslararo munosabatlar psixologik muhitni belgilovchi muhim omil hisoblanadi. Ushbu munosabatlar ijobiy bo'lganda, jamoaning samaradorligi oshadi. Yetakchilik esa guruh faoliyatini muvofiqlashtiruvchi psixologik mexanizm sifatida namoyon bo'ladi. Yetakchi guruh a'zolarini umumiy maqsad sari yo'naltirib, nizolarni bartaraf etishda muhim rol o'ynaydi.

Guruh va jamoaning shaxs rivojlanishidagi o'rni

Guruh va jamoa shaxsning ijtimoiylashuvi jarayonida asosiy muhit hisoblanadi. Jamoada faol ishtirok etish orqali shaxs muloqot madaniyatini, mas'uliyat hissini va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. Ta'lim jarayonida jamoaviy faoliyat shaxsning intellektual va axloqiy kamolotiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Xulosa

Xulosa qilib aytganda, guruh va jamoa psixologiyasi shaxs va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni tushunishda muhim ilmiy ahamiyatga ega. Guruh shaxsning dastlabki ijtimoiy tajribasini shakllantirsa, jamoa uni ijtimoiy mas'uliyatli va faol shaxs sifatida rivojlantiradi. Shu bois guruh va jamoa psixologiyasini chuqur o'rganish zamonaviy psixologiya fanining muhim vazifalaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Rubinshteyn S.L. Umumiy psixologiya asoslari. Sankt-Peterburg: Piter, 2019.
2. Leontyev A.N. Faoliyat, ong va shaxs. – Moskva, 2018.
3. Myers D.G. Social Psychology. – New York: McGraw-Hill, 2021.
4. Zimbardo P., Johnson R. Psychology: Core Concepts. – Pearson, 2020.
5. G'oziyev E.G'. Ijtimoiy psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2022.

